

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger.

1. Indledning.

Lovforslaget indebærer, at der indføres en ordning for de jernbaneanlæg, der etableres af A/S Øresundsforbindelsen, der udgør tilslutningsanlæg til den faste forbindelse over Øresund, svarende til ordningen for Storebæltsforbindelsens jernbanedel.

Videre foreslås lovens § 18 ophævet. Efter denne bestemmelse bemyndiges trafikministeren til med undertagelse af DSB's færgefart mellem Helsingør og Helsingborg at indstille DSB's færgefart over Øresund, når Øresundsforbindelsen tages i brug. DSB's færgefart er nu udskilt i et aktieselskab, der er oprettet i henhold til særlig lovgivning.

Ved lov nr. 1233 af 27. december 1996 om ændring af lov om anlæg af fast forbindelse over Storebælt blev der foretaget en ændring af loven, således at A/S Storebæltsforbindelsen forbliver ejer af forbindelsens jernbanedel, ligesom brugsretten hertil ikke som oprindeligt forudsat i sin helhed skulle overgå til DSB.

I lovens § 9, stk. 1-3, er der nu indeholdt bestemmelse om, at for jernbanevirksomhedernes benyttelse af Storebæltsforbindelsen betaler Banestyrelsen, der er oprettet i henhold til lov nr. 1230 af 27. december 1996, en afgift til A/S Storebæltsforbindelsen. Afgiften fastsættes af trafikministeren. Banestyrelsen træffer afgørelse om jernbanevirksomhedernes benyttelse af forbindelsen, ligesom Banestyrelsen skal forestå drift og vedligeholdelse af jernbanetunnellen under Østerrenden, af jernbaneanlægget over Vesterrenden og af de jernbanetekniske anlæg på forbindelsen og afholde udgifterne herved.

Efter bestemmelsen i § 9, stk. 4, fastsætter trafikministeren afgifterne for jernbanevirksomhedernes benyttelse af Storebæltsforbindelsen og afgør eventuelle tvivlsspørgsmål mellem selskabet og Banestyrelsen.

Denne ændring af loven om anlæg af fast forbindelse over Storebælt indebar en tilpasning af ordningen vedrørende jernbaneforbindelsen til den EU-ret, der er vedtaget gennem de senere år på jernbaneanrådet, og som muliggør konkurrence mellem flere jernbaneoperatører for visse former for jernbanevirksomhed.

Efter § 3 i lov nr. 590 af 19. august 1991 om anlæg af fast forbindelse over Øresund anlægges der tilslutninger for jernbane- og vejtrafik fra Øresundsforbindelsens kyst-til-kyst anlæg til det eksisterende jernbane- og vejnet. Tilslutningsanlæggene for jernbanetrafikken omfatter dels en jernbane over Kalvebod-løbet langs Sydhavnsvej til eksisterende spor ved Københavns Hovedbanegård og dels en jernbane fra Kalvebod-løbet til eksisterende spor ved Vigerslev. A/S Øresundsforbindelsen forestår som bygherre opførelsen af disse anlæg, og det er i bemærkningerne til loven anført, at drift og vedligeholdelse af de jernbanerelaterede anlæg i videst muligt omfang vil blive foretaget af DSB, idet jernbaneanlæggene rent faktisk må betragtes som en integreret del af DSB's faste anlæg.

Efter lovens § 14, stk. 1, skal DSB betale et fast årligt beløb til selskabet for benyttelsen af tilslutningsanlægget for jernbanetrafik, jf. lovens § 3. Vederlaget fastsættes således som også anført i § 4 i den politiske aftale af 29. april 1991 af trafikministeren på grundlag af DSB's nettofordele herved i åbningsåret.

Denne betalingsordning vil være vanskelig at håndtere i praksis i lyset af vanskelighederne ved at beregne nettofordele ved benyttelsen af en delstrækning af det danske jernbanenet. Det vil ikke være hensigtsmæssigt i en konkurrencesituation, idet de forskellige operatører skal behandles på en ensartet og objektiv måde, og dette vil i sig selv kunne begrunde en revision, der naturligt kan have samme indhold som den ordning, der er indført vedrørende Storebæltsforbindelsens jernbanedel.

Banestyrelsen vil således forvalte statens jernbaneinfrastruktur samt jernbaneinfrastrukturen i de lejede statslige selskaber A/S Storebæltsforbindelsen og A/S Øresundsforbindelsen. Der vil således kunne fastsættes benyttelsesafgifter, der vedrører den danske jernbaneinfrastruktur som helhed.

Lovforslaget vedrører ikke Øresundsforbindelsens kyst-til-kyst anlæg, som etableres af Øresundskonsortiet i henhold til aftalen mellem Danmark og Sverige om en fast forbindelse over Øresund, hvorefter Konsortiet skal bygge og drive forbindelsen. Det findes imidlertid hensigtsmæssigt, at opgaven som infrastrukturforvalter på Øresundsforbindelsens kyst-til-